



T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı



Sayı :30824082-610-11007441
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

19 Kasım 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara dair cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.


Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (2 Takım)

SORULAR:

- 1) Koza Altın İşletmelerinin altın madeni projelerinin büyük bir gayretle desteklenmesinin sebebi nedir?
- 2) Koza Altın İşletmelerinin 54 projesinden 16 tanesi için '**ÇED gerekli değil**' kararı neye göre verilmiştir? Yığın Liç yöntemiyle açık ocak altın madenciliğinin zararları bilinmesine karşın ÇED sürecine dahi gerek duyulmaması, aslında Çevresel Etki Değerlendirme sürecinin bir formaliteye indirgendiğinin kabulü anlamına gelmekte değil midir?
- 3) Koza Altın'ın 01.01.2020 yılından bu yana '**ÇED gerekli değil**' karar verilen 16 adet projesi için Çevresel Etki Değerlendirme komitesinin değerlendirme raporları kamuoyu ile paylaşılmış mıdır? Paylaşılmamışsa bu raporu paylaşacak mısınız?
- 4) Koza Altın'ın 01.01.2020 yılından bu yana 'ÇED olumlu' kararı verilen 4 adet projesi için Çevresel Etki Değerlendirme komitesinin değerlendirme raporları kamuoyu ile paylaşılmış mıdır? Paylaşılmamışsa bu raporu paylaşacak mısınız?
- 5) Koza Altın'ın herhangi bir proje hakkında /ÇED olumsuz' kararı verilmiş midir? Verilmemişse, bu şirketin hiçbir projesinde '**ÇED olumsuz**' görüşü almadan Çevresel Etki Değerlendirme süreçlerinde kolayca ilerlemesinin sebebi nedir?
- 6) Koza Altın'ın henüz ÇED süreci başlamayan MAPEG'den aldığı altın madeni ihalesi var mıdır?
- 7) Koza Altın'ın henüz ÇED süreci başlamayan arama(sondaj) alanları hangileridir?
- 8) Koza Altın'ın 01.01.2020'den bugüne kadar ÇED değerlendirme sürecinde olan 54 altın madeni projesinden 8 tanesi Giresun'da, 10 tanesi Gümüşhane'dedir. Halen Koza Altın'ın Gümüşhane'de Demirkaynak köyünde Mastra Altın Madeni işletmesi faaliyettedir. Bunlara diğer şirketlerin altın madeni projeleri de eklendiğinde Gümüşhane'de faaliyette olan 2 altın madenine (Mastra ve Midi) ek olarak toplam 25 adet altın madeni projesi bulunmaktadır? Dar bir coğrafyada bu kadar çok altın madeni projesinin bulunması ÇED sürecindeki kümülatif etkinin dikkate alınmadığı anlamına geldiği tespiti hakkında bakanlığınızın görüşü nedir?
- 9) Koza Altın İşletmelerinin 05.08.2024 tarihinde Balıkesir-Burhaniye Avunduk köyünde ÇED süreci başlayan altın madeni projesinin Proje Tanıtım Dosyasında yer altı madenciliği yapılacağı belirtilmiş ve cevherin tenörü 1.75 gr./ton olarak öngörülmüştür. Bir altın madeni işletmesinin bu kadar düşük bir cevher tenörü ile altın madenciliği yapması maliyetlerin karşılanması yönüyle inandırıcı değildir. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından PTD ve ÇED dosyaları incelenmekte midir? İnceleniyorsa, ekonomik yönden devlete zarardan başka bir şey getirmeyecek olan böyle bir proje için devasa ekolojik ve sosyal yıkımların hesabını nasıl verilecektir?
- 10) Koza Altın'ın Sayıştay tarafından denetlenmeyen Varlık Fonuna aktarılmasının sebebi nedir? Dönemsel olarak zarar açıklayan bir şirketin Varlık Fonunda yer almasından kimler nasıl bir fayda sağlayacaktır?

CEVAP:

Bilindiği üzere; 2872 sayılı Çevre Kanununun 10 uncu maddesi “Gerçekleştirmeyi plânladıkları faaliyetler sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlamakla yükümlüdürler. Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. ...” hükmünde olup, 10. maddeye istinaden çıkarılan ÇED Yönetmeliğinde Çevresel Etki Değerlendirmesine tabi faaliyetler kapasitelerine göre EK-1 ve EK-2 Listelerinde tanımlanmıştır. ÇED Yönetmeliği EK-1 Listesi kapsamında kalan faaliyetler için ÇED Süreci Bakanlığımızca, EK-2 Listesi kapsamında kalan faaliyetlerin ÇED süreci ise ilgili Valiliklerince (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) yürütülmektedir.

ÇED Yönetmeliği EK-1 Listesi kapsamında kalan projeler için ÇED Sürecinin ne şekilde yürütüleceği ÇED Yönetmeliğinin 7.-14. maddelerinde, EK-2 Listesi kapsamında kalan projeler için de 15.-17. maddelerinde tanımlanmıştır. Söz konusu projelerin ÇED Raporları/Proje Tanıtım Dosyaları Bakanlığımız Web Sitesinden (<https://eced-duyuru.csb.gov.tr/eced-prod/duyurular.xhtml>) yayımlanmaktadır.

Adı geçen firmanın 2014 yılından günümüze kadar ÇED Yönetmeliği EK-1/EK-2 Listeleri kapsamında kalan toplam 61 projesi için iptal/iade işlemi uygulanmış veya ÇED Gereklidir kararı verilmiştir. ÇED Süreçlerinde her projenin ilgili mevzuatları doğrultusunda kümülatif etki değerlendirmesi çalışmaları yapılmaktadır. Ayrıca, projelerin ÇED süreçlerinin tamamı ilgili mevzuatların uygulayıcısı, konularında uzman olan ve proje niteliğine göre üye sayısı 30'a ulaşabilen kurumlar ile birlikte oluşturulan İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu marifetiyle, faaliyetlerin çevresel etkileri değerlendirilmektedir.